

Megjelenik reggeli és esti kiadásban, tehát mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 10 ft, félévre 5 ft 50 kr., évnegyedre 3 ft, egy óra 1 ft. — Az esti kiadás külön kifizetésért a vidékre: Egész évre 1 ft 50 kr., fél-évre 80 kr., évnegyedre 50 kr., egy óra 20 kr.

Szerkesztői szállás: belső-tordatca 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ES KÖZGAZDASZATI LAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-ször 6 kr. 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. — Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (király-utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Vollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse-ól: Zeitungs-Agent.

Nyititéri cikkek:

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez címzendők. — Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

Br. Eötvös József temetése.

(Pest, február 6-án)

Buda-Pest háztengerén gyászlobogók lengtek s a nép ezrével tudott a halottas ház felé. A nemzet nagy halottjának iró-szobájában volt felállítva a gyász rovatal, 24 gyertyaláng közt, oldalán a családi ezmer, fejénél fehér selem kereszt, lábánál két gyászruhás városi ör állott kivont karddal. A koporsó nagy örökzöld koszorúval volt díszítve s a fehér atlasz szalagokon e szavakat lehet olvasni: „a bécsi egyetemi magyar klubb.”

Két óra előtt már gyülekeztek a küldöttek. A ravatalhoz vezető ajtó előtt foglaltak helyet: a miniszterek, az országgyűlés mindkét házának tagjai tömegesen köztük József főherceg; a király udvarmestere képviselte; jelen voltak az akadémia, az egyetemi tanári kar, a Kisfaludy, történelmi és természettudományi társulatok, az országos, megyei és városi hatóságok, a különböző hitfelekezetek lelkesi testületei stb.

Künn az utcát beláthatatlan néptömeg lepte el. A halottasház közelében sorakoztak az egyetemi ifjúság, a főváros minden egyetemi és társulatai gyászlobogók alatt. A nép közt az Erzsébet-térre a furdó- és bálványutczában városi és megyei huszárok díszöltözetben képeztek sorfalat.

A nagy elhunynak végtszességére megjelent gyászoló nép közt képviselve volt a társadalom minden osztálya; a megjelent sor- és honvéd-tisztikar közt számos tábornokot és törzstisztot lehetett látni.

Pontban 2 órakor megkezdett a temetési szertartás, Ráth Simon lipótvárosi plébános szentelte be a nemzetnek és családjának oly drága hamvait. Mindenki mélyen meg volt rendülve, midőn övének zokogása a ravatal mellől áthatott a tömör sorokon: egy szem sem maradt szárazon: a lelki fájdalom jeleit mutatta a végtszességre megjelent nép arculata, mindenki átérezte, mit vészelt családjá után a haza és nemzet azon férfiban, ki lángszellemével vezetett az alkotmányos szabadság útján, mint a szellemi nagyság felkentje.

A halotti szertartás végével a család tagjai visszavonultak, csak az elhunyt nagy ember benső barátai és tisztelői maradtak a ravatal mellett, a sokaság meghatottan, mély esendben vonult el; s órák teltek el, míg a közlekedés e helyen ismét megindulhatott.

A rovatal mellett ott maradt a díszőség. Holnap (február 7-én) viszi a gyászkíséret az elhunyt hamvait Erosiba, a családi sírboltba elhelyezés végett. A család tagjain kívül kísérik: a miniszterek, az országgyűlési küldöttség és a magy. tudományos akadémia 9 tagú küldöttsége.

Gróf Péchy Manó kir. biztos úr B. Eötvös József minister elhalálása alkalmából a boldogult özvegyéhez a következő részvét-iratot intézte:

Nagyméltóságú Bárnő!

Sz. 254—1871. éln. E. K. B.

A Nagyméltóságodat, szeretett hű férjének a halandók sorából váratlanul lett kiragadása által ért fájdalommal és gyászszemmel a hazának — mely boldogult mint ritka emelkedett szellemű államfő — és hazafitól örökre megválni kényszerült — mély keserűséget okozott.

Midőn ezen súlyos csapás szülte legbensőbb részvétét mind saját magam, mind a vezetésem alatt közhatalóságok nevében a legőszintűbben tolmácsolnám: legyen szabad Nagyméltóságodat egyszersmind azon erős meggyőződés felől tudósítani, hogy a most kifejezett érzelmeik viszhangja ez ország rész lakóinak minden rétegeire egyaránt kiterjed.

Fogadja Nméltóságod részvét-nyilatkozatom őszinte kifejezését.

Kolozsvárt febr. 6. 1871.

Gr. Péchy.

Gróf Péchy Manó kir. biztos úr B. Eötvös József minister úr elhalálása alkalmából a cultus-ministeriumhoz a következő részvét-iratot intézte:

Főméltóságú m. kir. vallás- és közoktatásügyi ministrium!

Sz. 254—1871. éln. E. K. B.

B. Eötvös József minister ur ó nagyméltóságának áldásdús köztevékenysége közepette az élok sorából lett kiszólltatása következtében szomorú kötelességemnek ismerem, személyesen, valamint az általam képviselt közhivatalok nevében, azon fájdalom érzületnek adni

kifejezést, melyet a pótolhatatlan veszteség feletti mély sajnálkozás országszerte gerjesztett, és a fóm. vallás és közoktatásügyi ministeriumot kiválólag érkezőnyen érte.

Fogadja a fóm. ministerium hazafias részvét-nyilatkozatunk őszinte kifejezését.

Kolozsvárt, febr. 6. 1871.

Gr. Péchy.

Korszerű-e az erdők felosztása az erdélyi részekben, különösen nálunk a Székelyföldön!

A Hargita alól, 1871. január 30.

I.

Tudja Isten, valahányszor egy új erdőfelosztásról hallok, mindannyiszor felháborodom. Pedig hát a tagosításnak épen nem vagyok ellensége, sőt lelmem legfőbb óhaja: vajha más mivelt országok példájára már mi is egy massában birhatók kevés birtokunkat, vagyónkánkat.

De hiába! in natura non datur saltus, s nekünk még hosszas időre leend szükségünk, míg oda érünk, hogy a „tagosítás” hasznos eszméjét észszerűen és üdvösen alkalmazni és felhasználni tudjuk. Legvilágosabb és kézzelfoghatóbb bizonyossága ennek a már régebben itt-ott felmerülő s ma már valóságos kárrá fejlődött erdőfelosztási düh.

Valóban, fáj az ember lelke s felsír a saját népe jövő boldogságáért és jólétéért remegő szív, midőn látja, mint tűnik el egyik gyönyörű erdő a másik után; mint lesz a még tegnap óriási cser és bükk erdő koszorúza bérz egyszere kopár és pusztává. Számítatlan hegy és bérzetető, melyeknek csücsain csak ezelőtt pár évvel is gyönyörű cser és bükk-erdők pompáztak, ma pusztán, disztelenül merednek a szemlélőre. Én magam is több ily helyet ismerek, melyeken csak ezelőtt pár évvel is gyönyörű erdők díszeltek, s ma már nem láthatni ott egyebet, mint óriási csutakokat és szélingatta száraz kőrökat. Mi ennek az oka? az erdőfelosztás. Lehetnek s vannak is ennek más okai is, m. p. községi viszonyaink rendezetlensége s az ebből szükségképp folyó rendetlenségek, visszaélések; a községi eljárók pontatlansága, hanyagsága, mindenekfelett pedig azon büns lelkismeretlensége, mely nélfogva a közérdeket semmibe sem veszik; népünk szellemi miveltiségének hiánya, stb. stb. fő-oka azonban az erdőosztás.

A helyett, hogy erre néve hosszas okoskodás és bizonyítgatásba ereszkedném, im beszéljenek a következők — minden okoskodásnál világosabban szóló tények. Lengyelfalvi.

Sincerizáljunk tovább.

Udvarhelyszék, jan. végén 1871.

„Sincerus” ur — ott a „M. Polgár” ide! 20-dik számában — nem igen látszik megelégedve lenni sincerizáló cikkeim egy pár igazán őszinte passzusával.

Megvallom, sincere sajnálom, ha ő — az ott egész tárgyilagossággal szelöztetett közérdekű igazságok némelyikét más párt szemüvegén át nézi, mint néztem én. De másfelől el vagyok kötelezve neki, hogy bizonyos Anspielung-jával országosan felülvé, végtelen derültseget okozott nekem.

Mindez azonban — engedjen meg — nem az én hibám, és nem is akadályoz, sőt felhív, hogy sincerizáljak tovább.

Nem tagadom, beismerem: én azon országos jobboldali reformpártnak vagyok egyszere, medaillon nélküli közvitéze, a melynek Magyarország válságos sorsának szerencsés jobbrafordultát, s államéleti jövőjének garantáit — ez idő szert — egyedül köszönheti!

Éppen azért, nincs a hazafias áldozatnak neme, a melytől e párt érdekében — köröm- és tehetségemhez képest — visszariadnék. És e téren — elvtársaimmal együtt — pártolok is mindenké, a kit elvhüsem, jellem-szilárság és képesség pártolásunkra jogosítanak. Ezen elvtől sincerizáló cikkeimben sem tértem el. Sőt az akkor még habozott három jobboldali jelölt közül különösen egyik érdekeit sem legyezgettem. Ellenkezőleg mindhárom jelölt feltűnését egyformán jeleztem, megkülönböztetés nélkül hibáztattam. Hogyan állíthatja tehát „Sincerus” ur, hogy Gyárfás Domokos az én pártfogoltam? Ott kezdem uram, hogy ő arra még csak reá sem szorult.

A mi már „Sincerus” ur tulajdonképpeni fő-fő grávmeneit illeti: azok miatt, a miket nekem O. B.-ról elsincerizálni szerencsém volt, de hogy furdal engem a lelkiismeret — de hogy! Sőt inkább az fáj, hogy kevesebbet mondhattam el, mint a mennyi a lelketem nyomja; jóllehet így is szerencsésen sikerült, a babonás O-cultus tévtanainak lidércz nyomása alól igen sokakat emancipálnom, sikerült a varázsfátyolt a szabadságá-

lódás criticus szeméi előtt föllebentem. Eljön az idő, midőn még többen is igazat fognak adni nekem!...

En tisztelem Orbánt az irót, de imádó közö nem tartozom! Én soha senki fia capacitatiójára sem fogom elismerni, hogy a Székelyföldet Columbusként ő fedezte föl, hogy a székely nemzetet a tudós világgal — per eminentiam — egyedül ő ismertette volna meg!

Avagy ha a költői kedély lyrai ömlengéseit mind kitöröljük: vajmi kevés honisemi objectív dolog marad, a mi a Székelyföldre néve realis belbecsrel, valódi haszonnal bír?

És ime, távoli bálmuló előtt mégis ő az, kihez képest a Székelyföldnek minden ő előtte élt története, régésze, kövése, fűvésze, ethnó- és másfele grafja, mind csupa elemiosztályos gyerek!

S a ki történetesen elég vakmerő ellenkező nézetben lenni, mert talán maga is könyvit valamit a székelyföldi dolgokhoz; a ki a Székelyföld és népének létforrásait nem az ábrándok világában keresi; a ki a mester szavaira föltétlenül nem esküszik: nó az már mindjárt rontani igyekszik a székely Messias megérkezését, irói hitelt! az el akarja disputálni tőle a nemzeti hála és kegyelet adóját! az elég köszívű ember ellentmondani ama tervnek, hogy az ünneplé iró számára, az ő Hargita legtetéjén, még életében gránit szobrot emeljenek!

A ki pedig fogalmat akar magának szerezni arról, hogy Orbán az iró, miképp tanítja itt most a nép legalsóbb rétegeit, mily módon hirdeti és hirdetteti a demagogia tévtanait: az jöjjön ide, halljon és borzadjon.

„Sincerus” ur szerint: én hízlek az unitariussoknak, és gáncsolom O. báró unitariusságát. Pedig hát úgy áll a dolog, hogy az unitariussok hízlegésemre nem szorultak, nekem csak az a bünöm, hogy a tekintélyes unitariuss atyafiak elfogulatlan véleményét — mint igazságot — reprodukáltam.

És lám mégis én zavarom a vizet!

Nem úgy uram! Nekem nagyon mindegy, ha O. báró mahomedanus, s mint ilyen választható volna is. Csak egyet kötnék ki akkor is: hogy azt ne tegye demonstratió és kerteskedés tárgyává.

Pedig tény, hogy kerteskedési czélokra amaz is igénybe vette, sőt „a szent földön”... de ne tovább!

No már — engedelmet kérek — én politikai hitvallása higgadságára, minőségére sem sokat adok. Van az unitariussoknak akárhánj külön emberük, ennek indoklását — azt hiszem — elengedi Sincerus ur...

En arra sem adok semmit — s azt hiszem, nem állok egyedül —, hogy ő báró címét leteszi! Én e lépését a székelyföldre, vagy Udvarhelyszékre néve, valami világrendítő, jó irányú társadalmi vagy politikai vívmányának épen nem tekintem; kivált miután ma már az ember úgy sem a bárónál kezdődik! Aztán hiszem, a mint — letette ma, úgy ismét fölveheti holnap! Annál inkább, mert nagyon állja, ha faluzás közben, hős Jancsi bá, hős Pista bá így titulálja: nagyságos báró ur!

„Sincerus” urnak a Gyárfás Domokos pártolására irányzott vágása csak levegőt hasít. Az öreg ur visszalépett lovagiasan. Különbem sem szorult pártfogásomra; aztán a sógorság, komaság még nem atyafság! Az én családfámat tehát nem jó helyt kutatja „Sincerus” ur, e végre egy újabb megjelenendő életrajzra leend szükségem. Annyiban azonban nem téved, hogy nekem méltóságos urakkal voltak és vannak sok mindenféle összeköttetésem.

Tu l'as voulu Georges Dandin!

Különbem — ha úgy tetszik — sincerizálhatunk tovább, készen áll — Kemény Pál.

A „Kol. Közl.” eredeti távsürgönye.

Feladott Pesten febr. 7. 11 óra — p. delelőtt.

Érkezett Kolozsvárra febr. 7. 11 óra 30 p. delelőtt.

Franciaországban az igazgatás az orleansok mellett növekszik; Poroszország indirekte támogatja. A Constituantban az orleanisták többségre számítanak: Thiers élükén. Guizot kivülről működik.

Legújabb táviratok.

Berlin, febr. 5. A versaillesi szerződés követkérésében (?) a német pótcapatok és löszér-készletek szállítása ismét megkezdett.

Bern, febr. 5. A Herzog és Clinchamp tk. közt kötött egyezmény szerint a francia részről átadott fegyverek, felszerelés és hadikészlet a békekötés és az okozott költségek megtérítése után Franciaországnak visszaadandók.

Berlin, febr. A Favre és Bismarck közt folyó értekezésekben már volt szó a fegyverszünetnek esetleg

márcz. 1-ig leendő meghosszabbításáról, hogy a francia alkotmányozó gyűlés kellően megvitathassa a béke és a kormányforma kérdését. — Egy befolyásos délnémet államférfi állítoltatja Bismarckot, hogy Ausztriának az 1866-ki 20 millió frnyi hadiköltséget a francia hadikárpótlásból térítse meg.

Bécs, febr. Bukaresti legújabb hírek konstalálják, hogy Károly fejedelem marad s kísérletet tesz az alkotmány megváltoztatására; a különböző hatalmak ügynökei a fejedelem érdekében működnek.

Orosz-Lengyelországban e hóban kezdik meg az ujonezozást, még pedig sokkal nagyobb mértékben, mint eddig. Kétszer annyi korosztályt hívnak a sorozáshoz, úgy hogy 20-tól 24 éves koráig van minden ember behíva. A zsidó vallásuk 30 éves korukig hivatnak be. — Az eddig fenállott felmentési okokból is számosat eltörölték, nevezetesen a képzőművészek katonamentességét is megszüntették. — E rendkivüli elökészületek folytán nagyon terjed a hit, hogy Oroszország nagy háborúra készül.

Városi közügyek.

II.

(—r.—o.) A városi borregale keblit kezelését semmi tekintetben nem helyesleljük. Határozottan ellene vagyunk már magának az elvnek. A mi pedig a kivitelre választott eszközöket illeti, azok mindeare inkább alkalmasak, mint a város jövedelme szaporítására.

A közbizony keblit kezelése, mai napság egyáltalán nem időszerű. És, ha végig tekintünk a miveltebb államok városainak hosszu során, bizonyynyal igen gyéren találunk példát a gazdaság eképeni folytatására, s ha igen, csupán oly esetekben, midőn magasabb politikai vagy nemzetgazdasági érdekek kívánják azt. E nézetet vallják Roscher és Stein jeles nemzetgazdászok is.

A művelt Európa illető szakférfiai általánosan elismerték, hogy valamely vagyon kezelése, üzlet folytatása, vagy némely egyedáruccikkeli kereskedés, mely különben községi tulajdon, jövedelmezőbbé válik a magánvállalkozó a haszonbérli kezében, mint ha a község gazdaskodik. A külbmség forrása az emberi természetben rejlik s azon mondasban; „mindenki legközelebb áll magához.” A községi vagyon föfelügyeletével foglalkozó testületnek voltaképp csak egy ideális haszonra van kilátása, mely a polgáriság jólétében rejlik. Ez pedig vagyon kezelésénél nem elegendő majd a tevékenység s buzgóság fölébészésére. Erről nem egyszer volt alkalmunk meggyőződni Királyhágón inenni és tuli városokban. A gazdaságot közvetlen folytató hivatalnokok pedig ritkán járnak el teendőikben kivánt szorgalommal és pontossággal, elnézik a hiányok s több káros befolyású körülmények nagy részét, mert őket az ügy csak kis részben és közvetve érdekli. Igen sokszor nem is értenek annyira a gazdasághoz, mint kellene.

A magánvállalkozónak áll leginkább érdekében a gazdaság folytatásánál vagy valamely jog élvezeténél a legcsekélyebb eszközöket választani, melyek lehető nagy jövedelmet biztosítanak. Mert saját tőkájének veszélyeztetése vagy annak gyarapítása főfogván kérdésben, önként következik, hogy közvetlenül érdekeit jobban szereti, félti, mint az, kinek valamely vagyon csak ideális tulajdona, vagy kezelését csak mint tisztviselő kötelességszerűleg gyakorolja.

Ezekből kiindulva, H.-nak azon érvei, melyeket a városi borregale keblit leendő kezelése mellett hozott fel, bizonyára nem találunk viszhangra azoknál, kik a nemzetgazdaság vezéreivel kellően méltányolják.

Hogy a közbizony körüli keblit gazdálkodás mennyire céliránytalan, számos példával is bebizonyított. Egyáltalán köztudat, hogy mindazon községek, melyek a gazdaság ezen nemét haszonbérbeadásal cserélték fel, megkésztették, s megnövekedtek az annakelőtte huzott jövedelmét.

Miért ragaszkodunk hát mi oly előjételesszerű fatalismussal a régi rossz rendszerhez? Mindentűt hatnak a kézzelfogható, világos példák, csak nálunk nem? Pedig első sorban állunk azon városok között, melyeknek vagyonszága a miveltégi viszonyokkal s az azokból eredő igényekkel szemben igen kedvezően arányban áll.

A keblit kezelés, mely úgy is mint elv káros befolyású a város vagyonszámára néve, olyan berendezéssel, mint nálunk van most is életben, még inkább kárhözvátandó.

A mint tudjuk, jelenleg minden városi polgár foglalkozhatik borarullással, kicsinyben úgy, mint nagyban, és azon jogért, valamint a kincstárt illető fogyasztási adó címén, minden veder bot után, hordója megcsapolásokat tartozik egy bizonyos mennyiséget fizetni. Ennek ellenőrzésével három, a város által fizetett tisztviselő van megbízva.

A kincstári és városi illeték ezen beszedési módja következő okokból se észszerű:

Azon polgárok, kik piucejökbeu bort tartanak folyvást zaklatva vannak az ellenőrző hivatalnokok által.

Ezeknek hire és beleegyezése nélkül borukat nem használhatják, ki vannak téve kutatásoknak, abból eredő számos kellemetlenségeknek. De felette lankasztó hatású a borászatra nézve is. Tönkre teszi a pinceszegzást, mert a bor tulajdonosai nem kezelhetik boraikat úgy, mint kellene. A bepecsételt hordókat, valahányszor meg akarják tekinteni, mindannyiszor az illető ellenőrző hivatalnokok közbejárását kell kieszközölniök, megkezdett hordókat nem tölthetik meg újból tetszésük szerint, hogy a megromlástól megóvják tartalmát, s ha tenni akarják, a maradékot fel kell mérni, a mi megmérhetlen idővesztéssel jár, aztán a feltöltésnél, a borok elegyítésénél, lezuhásánál mindannyiszor kisebb-nagyobb mértékben zavar áll be, mely a városnak, kincstárnak, egy a bortulajdonosnak nagy kárt okoz.

A baloldali kör tagjai a következő részvétnyilatkozatot intézték b. Eötvös Józsefnek:

Nagyméltóságú báróné!

Tudjuk mi azt, hogy egy annyira igazolt és oly mély fájdalommal szemben, minő nagyméltóságod fájdalma, a vigasztalásnak nincs és nem lehet hatása.

Az idő az egyedül, mely — nem enyészeti el ugyan, de — enyhíti a szenvedést; a hosszú évek során érzett, boldogító, és viszonzás által jutalmazott szeretet, mely csak alakot cserél, de el nem enyészik a sírnál: nyújt erőt az elviselhetetlen látszó elviselésére; — a multa visszaemlékezés, a jobb jövő iránt táplált remény által.

Nem vigasztalni akarjuk mi tehát nagyméltóságodat. Szándékunk csak az, hogy kifejezzük ezen oly szomorúan ünnepélyes percben azt a minden pártéleten kívül álló tiszteletet, melylyel báró Eötvös József, a tiszta lelki hazai, az iró, a tudós, az emberi mivelődés fennkölt lelki bajnoka, s a szó legnemesebb értelmében emberbarát iránt viseltünk, s jeleit adjuk annak, hogy nagyméltóságoddal együtt gyászoljuk mi is azt a nagy veszteséget, mely a gyászba borult családon, a kesergő barátokon kívül egyik legkitünőbb fiának elhunytá által, az ő és a mi szeretetünk, lelkesedésünknek közös tárgyát, a hazát is érte. (Következnek a nagy számú aláírások.)

A főrendiház LXXXVII. ülése.

1871. február 4. é. d. u. 2 óraker.

Elnök: Majláth György országgyűző.

Jegyző: Majláth László báró.

A kormány részéről jelen van: Gr. Festetics György miniszter.

A múlt ülés jegyzőkönyve észrevétel nélkül hitelesítettik.

Elnök: Szomorú kötelességet indulk teljesíteni, méltóságos főrendek, midőn a magas háznak egy férfit elhunytá jelentem be, ki születésénél fogva a ház tagja, fiatal korában több országgyűlésben keresztül, alapos képzültsége, fennkölt szelleme és ritka szónoki tehetségénél fogva annak dísz volt. Azonban a vesztesség nem szorítottuk ily szűk körre; messze e birodalom határain túl fájdalmas érzést fog az költeni, de legsúlyosabb a csapás közös hazánkra nézve, mely b. Eötvös Józsefben leghívebb és legnemesebb fiaink egyikét veszté; kinek szíve hő ragaszkodása egész megével és kegyeleme minden szálával a kis hazán csüggett, míg szelleme merész és magas röptében, családás és félreértés dacz-

ra, élte végelhetetlenül a összes emberiség általános eszményeinek valótlanságát küzdött.

Báró Eötvös Józsefben ő Felsége hű tanácsadóját, a kormány legjelesebb és legmunkásabb tagjait; a parlament állambölcsészeti felfogás és magas ihlettség által kiváló szónokai egyikét; a tudomány, a költészet az irodalom fölött, szelleműs és világhírű bajnokát; családja pedig és barátai, a magán-ember ez élet sokszor változott viszonyain keresztül változatlan, kedves, szeretetreméltó fényalakját kesergik.

E közös bánat közepette hű kifejezést vélek adhatni a méltóságos főrendek érületének, ha nevében kijelentem, (elnök és a ház tagjai felállnak) hogy e ház a közölt gyászhirot mély megilletődéssel és szinletlen fájdalommal vette; hogy a nemzet és család közös bánatában híven osztozik; hogy az elhunyt irányában vég-tiszteletadóztat testületileg szándékozik leróni, és hogy fájdalmas érteinek hű kifejezését jegyzőkönyvileg is örökíttetni kívánja. (Helyeslés.)

Az elhunytak hűl tetemei, mint miniszterelnök úr ő nagyméltóságának átiratából értesültem, folyó hó 5-n, vasárnap délután 2 óraker fognak pesti lakásán, Erzsébet-tér 10. számú házban beszenteltetni, és onnan alkonnyatkor csendben, az elhunyt kívánatához képest, Eresibe elszállítatni.

Károlyi György gróf: Méltóságos főrendek! Nekem csak azon alázatos kérésem van és reményem, a méltóságos főrendek helyeslével találkozom, hogy az elnök úr ő excellenciáját megkérem, miszerint a méltóságos főrendek ezen közös bánatát ő excellenciájának, az özevgynek tolmácsolni sziveskedjék. (Általános helyeslés.)

UJDONSÁGOK.

Király ő Felsége vasárnap február 5-kén volt visszatérendő Bécsbe. A miniszterek a delegatíó ülésének bezártáig maradnak Pesten.

Az osztrák-delegatíó elnöke b. Eötvös József elhunytá alkalmából részvét-iratot intézett a magyar t. akadémia másod-elnökéhez Lórányi Menyhért közös pénzügyminiszterhez.

Dr. Neuhofer János egy a „P. Lloyd“ szerkesztőségéhez intézett levélben imént elhunyt nagy házánkba báró Eötvös József hallhatatlan érdemeinek megörökítésére emlékoszop föllállítását indítványozza a pesti Erzsébet-térre. A „P. Lloyd“ melegen ajánlja ez indítvány pártolását, s a kivitelle miniszterelnök gróf Andrássy Gyulát hívja fel, mint a ki legjobban tudja, kit vesztett a nemzet Eötvösben.

Jókai Mór a következő epigrammal emlékszik meg az elhunyt Eötvös Józsefről az „Üstökösben“:

Mint költő, szónok, mint államférfi, magas volt.

Eddig is oly közel állt éghhez, a hol hona van.

Honfi szertemétől megednek az itju szivek majd,

Közöl hire egünk nappali csillaga lesz.

Szelleme élni fogott, hol imádnak még szabad eszmét!

És koszorot terem ott, hol pora nyugszik, a föld.

Nem földben! Szerető szivekben lesz temetője.

Semmi se lesz hamuvá! Mindene lénybe megy át

Sz. 214 m. k. kolozs. 30-ik honv. zászlóalj. A magyar királyi honvédelmi miniszteriumnak f. év január hó 30-án 3578 szám alatt kelt körrendelete folytán megengedtetett, hogy a folyó év és hó 13-dikán kezdődő és folyó év július hó végével végződő Nagy-

Szebenben felállítandó tisztképző iskolába polgári állású oly egyének is saját költségükön részt vehessenek, kik a honvéd tiszti vizsgákra előkészülni szándékoznak. Felkérem a tekintetes kiadó hivatalt, sziveskedjék ezen rendeletet díjmentesen becses lapjába közhírré tenni, — azon megjegyzéssel, hogy a netalán jelentkezők magokat a legközelebbi zászlóalj parancsnokságnál felvételt végett jelentessék. Kolozsvárt, 1871. február 6-án. Inczedy, honv. ezredes.

A kolozsvári m. kir. e. f. pénzügyi törvényszék 1870 II-ik félévi ügyforgalma Bejelentett: a) fogsasztási adót illetőleg 344. b) dohány jövedéket illetőleg 706. c) só jövedéket illetőleg 206. d) bélyeges jövedéket illetőleg 17. e) határvám jövedéket illetőleg 3. f) út és hidvám jövedéket illetőleg 3. g) lottó jövedéket illetőleg 3. h) posta jövedéket illetőleg 2. i) egyenes adó 10. k) házalási engedély 7. összesen: 1301. Elintéztetett: 1) felmentő ítélet által 11. 2) elmarasztaló ítélet által 148. 3) végzésre: 666. összesen: 815 tárgyalás alatt maradt 476 ügyleti eset, tartott 28. tanácsulés. Észrevétel: a több száza menő bélyeg rövidítési esetek fennebbi számokba nincsenek lefoglalva.

Kimutatása a magyar keleti vasút üzleti bevételeinek. Nagyvárad-kolozsvári részvonal, 0 mértföld. 1871 január hó Utasok száma 10.174. Podgyász, gyors és teher árúk vámmáza 143.768. Bevételek: személyekért frt. 12.733 kr. 93, podgyász és gyors szállítmányok frt. 1.186 kr. 95, teher árúkért frt. 30.313 kr. 87, összesen frt. 44.234 kr. 75, Pesten, 1871. február 4-én. A főigazgatólag.

A kolozsvári lovar-egylet folyó 1870-ik év február hó 20-kán délután 4 1/2 óraker tartandó választmányi gyűlésre tisztelettel meghívja a n. t. választmányi tagokat a titkár Bartha Lajos.

A „Haza“ magyar életbiztosító bank 1871. január havi működésének eredménye: Benyújtott 651 darab bevallás 704.073 ft. tőkére, függőben maradt a múlt hónapból 433.150 forint tőkére 1.137.223 forint. Ebből kiállított 441 darab 502.413 forint tőke, függőben maradt 535.430 ft. tőke, elutasított 99.380 ft. tőke. A bank működésének kezdete óta, t. i. 1867. február 1-től 1.137.223 ft. 1861. január hó végéig az összes benyújtott bevallások összegén 34.886.062 ft.

Bossak-Hauke József Dijon mellett elesett francia tábornok 1834-ben Varsóban született, atya gr. Hauke J. tábornok, nagybátyja pedig a harminczas években Lengyelország hadügyminisztere volt. Atyja halála után neveltetéséről Miklós akkori orosz czár gondoskodván, már 18 éves korában a császári testőrségben huszár hadnagy rangot nyert, a kaukaszai hadjárat alkalmával tanúsított vitézsége következtében ezredessé léptetett elő, és a czártól igen értékes arany karddal jutalmaztatott meg. 1863. évben kiűtött forradalomkor a fiatal ezredesnek nem volt többé kedve az orosz szolgálatban maradni; miért is állomását önkényt elhagyván, a titkos nemzeti kormányknak ajánlta fel szolgálatát, mely utobbi őt tábornokká nevezte ki, s a Krakó és Sandomier tartományokban működött hadtestek feletti parancsnoksággal bízta meg; 18 hónap alatt csaknem folytonosan csatázott, s többször megtörtént, hogy nem lévén csizmája, meztilárvan, és sáron keresztül vezeté legényiségét a támadás s iunen van, hogy „Bossák“, azaz „Meztilárvu hős“ czimet nyert. A fölkelés legyőzete után részint Olaszországban, részint Schvajczban tartzkodott, s Garibaldi

felhívására a francia köztársaság szolgálatába lépett, mig végre f. év január 20—21-ro éjjelen a Dijon melletti csatában elesett; — hátrahagyván nejét, és 4 kis koru árját. — Özvegye megilletett Battenberg herczegnő, a mostani orosz czárnó rokona.

Cáspér nevű angolt, épen abban a pillanatban sikerült elfogni, midőn Lilleből Calaisba vasúton akart menekülni. — Casper ugyanis vállalkozott, hogy a francia hadsereg számára nagy mennyiségű lábbelit fog szállítani, az északi hadsereg részére szállított is 15 ezer darab topánt, de talpaik lemezpapírból voltak, azonfelül Bordeauxba is nagyobb mennyiségű csizmát szállított, a lillei felügyelőség egyelőre csak hanyagsággal van valóva; de Casper mint család aligha nem hadi törvényszék elé fog állíttatni.

(Necrolog.) Gajzágó Manó, Dr. Gajzágó Joáchim és Mária férjezett Weszprémi Ferenczné a magok, — továbbá Szamosujvár városi alkaptány Gajzágó Joáchim, — Anna férjezett Kazacsai Antalné, — Mária férjezett Vi ág Gergelyné; ugyszintén számos közöli s távoli rokonok nevében mélyen megszorodott szívvel jelentik, hogy a legjobb nagybátya és rokon Dr. Gajzágó Lukács, sz. kir. Szamosujvár városának 44 éven át főorvosa, 79 éves korában, hosszas szenvedés következtében, a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után, folyó 1871-ik évi február 2-dikán reggeli 8 1/2 óraker megszünt élni. A megboldogultnak földi részei a Szamosujvár városi köztemelőbe leszállítatván, ugyanott folyó hó 4-kén d. u. 3 óraker tartandó r. kath. gyászszertartás végeztetvel fognak örök nyugalomra elhelyeztetni; — szelid lelkeért pedig az engesztelő szentmise áldozatok ugyan e hó 6-kán s következő napjain a Szamosujvár városi anyateplomban fognak az egek urának bemutatattatni. Kolozsvárt, 1871 február 2-kán.

Nemzeti színház. Szerdán, februárius hó 8-án Erdélyi Sándor jutalomjátékául, először: „Mátyás fia.“ Eredeti dráma 5 felvonásban.

Kolozsvári piac. Egy pár szép ökör 220—250—400 ft. Egy pár közepes ökör 200—220 ft. Egy pár szép tehén 200 ft. Egy pár közepes tehén 180 ft. Marhahús fontja 21 kr. Bornyhús fontja 18 kr. Egy p. szép disznó 180 ft. Egy p. közepes 120—100—70 ft. Egy p. süldőmalacz 28—30 ft. Disznóhús fontja 22 kr. Szalonna, nyers mázsája 30—32—35 ft. Szalonna, száraz mázsája 36—37 ft. Szalonna, füstölt fontja 40 kr. Fagygyu mázsája 26 ft. Zsir, közönséges kup. 1—1 ft 10 kr. Hájzsir kup. 1 ft 10 kr. Lúdzsir kup. 1 ft 20 kr. Széna, szekere 30 ft. Szalma, szekere 15 ft. Fa, száraz, hosszú öle 24—25 ft. Fa, száraz, rövid öle 11—13 ft. Nyersfa szekere 9—8—5 ft. Egy pár pulyka 4—5 ft. Egy p. liba 4 ft. Egy p. kappan 1 ft 20 kr. Egy p. csirke 70 kr. 4 tojás 10 kr. Deszka párja 1 ft 80 kr. Zsindely ezere 4 forint.

Távirati tüstösítés a bécsi börzéről.
Febr. 6-ról: 5% Metaliques 58.90 5% Nemzeti kölcsön 67.80. 1860-diki államkölcsön 94.50. Bank-részvény 722. Hitelrészvények 250.30. London 123.60. Ezüst 121.25. Cs. kir. arany 5.84. Napoleondor 9.94 1/10.
Földtehermentesítési kötvények: Magyar 78.40. Temesi 77.—. Erdélyi 75.25. Horv.-Slavon 83.50.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

Hivatalos.

Sz. 2516—1870 v. t. 1—3 (46)

Pályázat.

Fogaras városában egy 200 o. é. frt. évi készpénz fizetéssel a majorsági pénztárból és a városi zenekar szerzeményeinek egy a tagok arányának megfelelő részlet élvezetével öszveköttöt **karmesteri államasra** ezennel pályázat nyittatik.

Pályázni kívánók eddigi foglalatosságok, életkoruk, nyelvismeretük és erköltsi magaviseletük, valamint zenészek képzéségük kimutatása mellett, folyamodványaikat 1871-dik év mártius hava 15-ig alóliit tanácsshoz benyújthatják.

Hason képzetségű pályázóknál a románnyelv beírása előnyt nyújt.

Fogaras város tanácsa 1870-ik év december hó 31-én.

Nyavalyatörés gyógyítható!

Utastás, a nyavalyatörés gyökeres gyógyítására rövid időn, egy nem orvosi általános egészségi szer által. Kiadja Juante Ferenc Antal, gyártulajdonos, több rendjel és érem tulajdonosa sat. Warendorfbán, Westfaliában, a mely egyszersmind számos, részint hivatalosan tanusított, illetőleg esküvel bizonyított tanusítványt és hálairatot tartalmaz szerencsés meggyógyultaktól mind az öt világrészből, s bérmentes egyenes megrendelésre a kiadótól ingyen és bérmentesen megküldetik.

1—4 (44)

(16) 12—12

Hihetetlen, de mégis igaz,
hogy az alább felsorolt
regulált ÓRÁK
oly mesés olcsó áron adatnak el.

Csak 10 frt. egy valódi ezüst hengeróra, kristályüveggel, perc mutatóval, valódi talmi aranyláncczal, medaillonnal és jótállási jeggyel.

Csak 19 frt. 50 kr. egy valódi angol finom tűz aranyozású ezüst chronometer óra, kettős köpennyel, finoman zomanczoval, kristály üveggel, finom talmi aranyláncczal, medaillonnal és jótállási jeggyel.

Csak 15 frt. 50 kr. egy valódi angol, finom tűz aranyozású ezüst chronometer óra egy köpennyel, lánccsal és medaillonnal, valamint jótállási jeggyel.

Csak 14 frt. egy valódi csinos talmi aranyhenger óra, legújabb mintájú, kettős kristályüveggel, melyben a szerkezet elzárva is látható, talmi aranyláncz, medaillon és jótállási jeggyel.

Csak 14 frt. egy talmi arany óra, kettős köpennyel, savonetta, rugóra, kristályüveg- és nickelművel, valódi talmi aranyláncz- és medaillonnal, valamint jótállási jeggyel.

Csak 17 frt. egy valódi angol, ezüst horgony óra, kristályüveg- és finom vésettől lánccsal és medaillonnal, valamint jótállási jeggyel.

Csak 15 vagy 18 frt. egy angol Prince of Wales, remontoir óra, a legerősebb csüveggel (caliber), kristályüveggel, nickelművel, valódi csinos talmi aranyba foglalva. Ez órák a többiek felett azon előnyvel bírnak, hogy azokat kulcs nélkül lehet igazítani és felhuzni. Ily órákhoz mindenki egy talmi aranylánczot, medaillont ingyen jótállási jeggyel kap.

Csak 15 vagy 18 frt. egy egészen kisdett női óra, valódi ezüstből, valódi aranylánczsal és jótállási jeggyel.

Csak 13 frt. egy ezüst henger óra, rugóra és erős kristályüveggel, nemkülönbön lánccsal és medaillonnal talmi aranyból.

Csak 22 frt. egy legfinomabb ezüst horgony óra, 15 rubinra, legfinomabb talmi arany lánccsal és medaillonnal.

Csak 22 frt. egy ezüst remontoir óra, mely kulcs nélkül felhuzható, talmi arany lánccsal és medaillonnal.

Csak 24, 26 28 frt. arany női órák, lánccsal és jótállási jeggyel.

Minden ezüst és arany óra, a cs. kir. főnök bélyegző hivatala által bélyegzett.

Talmi aranylánczok: rövidiek: forint 1. 1.30. 1.60. 2. 3. 4. 5. 6. hosszúk: forint 1.60. 2.50. 3. 4. 5. 6. 7.

Val-menyi órák első minőségűek, és masokkal csekélyebb minőségűek, de nem cserélendők. **Az órszszegnek előre behüldése vagy utánvétele mellett,** minden megrendelésre 24 óra alatt teljesítetik, és a kívánatnak meg nem felelő czikk, a legkészségesebb kikicsérletnek. Nem regulált órák 2 frtal olcsóbbak. Árjegyzék ingyen.

Óraművesek és órakereskedők, egy az órák mindenneműben nagy választékú készletet találnak, és csak a közvetlen Angolhonból és első kézből megszerzés, valamint a nagybátomegas árulás teszi lehetővé az órákat oly olcsón árúsíthatni.

GLATTAU N.
I. bécsi óratelepezete (Etablissement) 51 Kärntnerstrasse 51 Palais Todesco.

Dr. Pattison csúszvattája

a legkitünőbb gyógyszer, mely gyorsan gyógyít csüsz- és köszvényt, minden alakban, u. m.: arc-, mell-, torok- és fogfájást, fő-, kéz- és térd-köszvényt, inrágatást, hát-, ágyék-fájdalmat, stb.

Egész nyalábbal 70, fél nyalábbal 40 kron kapható: Eugel J. József gyógyszerésznél Kolozsvárt.

(39) 2—3

Árverési hirdetmény.
Ezennel közhírré teszi alóliit igazgatóság, hogy a kolozsvári hitelbank és zálogkölcsön-intézetnél elzátolósított s folyó évi január hó végéig lejárt, és még ki nem váltott tárgyak az I. II. osztályból nyílt árverésen el fognak adatni, és pedig az **I. osztályu tárgyak, u. m. ruhanemük, házieszközök, áruk stb. árverése lesz**
folyó évi február 27-n.
A II. osztályu tárgyak, u. m. arany-, ezüst-nemük, ékszerék stb. árverése lesz
folyó évi mártius 6-n.

Az árverezések az intézet helyiségében mindiz délután 3 óraker kezdődnek.

Figyelmeztetés! A kiváltás vagy átírás végett beadott, de még ki nem fizetett s az intézetből el nem vitt zálogjegyek tárgyai ez alkalommal hasonlólag elárvereztetnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladára kitélt tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani vagy átírati, a már eadott tárgyakból a bejött többlet hasonlólag őt illeti.

A vevő tartozik a vételért rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni.
Kolozsvárt, január 30-án 1871.

A hitelbank és zálogkölcsön-társulat igazgatósága.